

Gulsparv

Gulsparv förekommer spritt i områden med variationsrikt jordbrukslandskap, på hyggen och i glesa ungskogar i Götaland, Svealand och längs Norrlandskusten. I takt med att den har minskat starkt i jordbrukslandskapet sedan 1970-talet har förekomsterna i skogsmark ökat i betydelse. Under vintern hittar man arten huvudsakligen på jordbruksmark och i anslutning till bebyggelse. Delvis flyttfågel.

Ekologiska krav

Gulsparven häckar i öppna miljöer med inslag av träd och buskar, i jordbrukslandskapet på hyggen, i kraftledningsgator och andra öppna eller halvöppna områden. Den undviker hyggen med kvarlämnade fröträd, och har högre tätheter på stora hyggen. Gulsparven föredrar torr mark och undviker därför myrkanter och liknande fuktiga miljöer. Den finns kvar i skogsplanteringar tills träden blivit så stora att de täcker merparten av marken.

Viktigast är kombinationen av öppen mark med bara fläckar, låg vegetation för födosök och förekomst av täta buskage för skydd. Tätheten på hyggen är störst i närheten av odlingsmarker, där hyggeshäckande gulsparvar ofta hämtar en stor del av födan.

Reviren är små, ofta i storleksordningen något eller några hektar. Det är vanligt att flera par häckar i nära anslutning till varandra. Boet läggs på marken eller lågt i en buske.

Utbredning och regionala skillnader

Gulsparvens utbredning omfattar hela landet med undantag av fjällen. I fjällbjörkskog häckar den i allmänhet endast i anslutning till bebyggelse. Tätheterna är högre i södra och mellersta Sverige och i de östra delarna av Norrland, och betydligt lägre i Norrlands inland.

Indikator på skyddsvärd skog

Saknar signalvärde för skyddsvärda skogsmiljöer.

Faktorer som missgynnar eller hotar arten

Gulsparven missgynnas när bryn och kantzoner mot öppen mark försvinner. För hyggeshäckande gulsparvar är det negativt när senväxta träd och täta buskage helt saknas på hyggen.

Behov av hänsyn – allmänt

I normalfallet är god miljöhänsyn tillräckligt. Skogsbruk och andra storskaliga störningar som skapar öppna miljöer är en förutsättning för att arten ska kunna finnas på skogsmark. Arten gynnas av trakthyggesbruk, särskilt när man lämnar rikligt med buskar samt enstaka torrträd och undertryckta träd.

Miljöhänsyn vid skogsbruksåtgärder

- Spara ett visst inslag av undertryckta träd och buskar vid slutavverkning.
- Lämna en kantzon med buskar och träd mot åkermark vid avverkning eller andra skogsbruksåtgärder.

Tips på ytterligare åtgärder som gynnar arten

- Spara buskar samt unga och undertryckta barrträd vid förröjning inför slutavverkning.

Områdesskydd och frivilliga avsättningar

Häckande gulsparv är inte i behov av områdesskydd eller frivilliga avsättningar.

Skogsvårdslagstiftningen

- Ta inte bort äldre vindfällen, högstubbar och torrakor, äldre träd vid ägogränser, myrstackar, m.m. (SKSFS 7:8).
- Lämna en skyddszon utmed sjöar, vattendrag, kulturmiljöer eller mot öppen jordbruksmark oplanterad eller planterad med löv (SKSFS 7:22).

Lästips

Artfakta för gulsparv. ArtDatabankens webbplats, <http://artfakta.artdatabanken.se/taxon/103055>.

Populationsstorlek: 630 000 par

Populationsutveckling:

1980–2012: minskning 59 %

2001–2012: minskning 31 %

Rödlistestatus 2015: Sårbar (VU)

Fågeldirektivets Bilaga 1: Nej

